GROTE MODDERKRUIPER

De grote modderkruiper is een zeldzame vissoort die overdag in de sliblaag van de sloot wegkruipt. Hiervoor dient de sliblaag 10 tot 50 cm dik te zijn. ‘s Nachts zijn ze actief met het zoeken naar voedsel.

KLEINE MODDERKRUIPER

De kleine modderkruiper is een minder zeldzame soort die houd van een iets minder dikke sliblaag van 10 tot 30 cm waarin hij overdag kan wegkruipen. Ook de kleine modderkruiper is ‘s nachts actief met het zoeken naar voedsel.

BITTERVOORN

De bittervoorn is niet zozeer zelf afhankelijk van de sliblaag maar wel van de zoetwater mosselen die in de sliblaag zijn ingegraven. Ze leggen namelijk hun eitjes in de schelp van de mossel. Voor de zoetwater mossel moet de sliblaag ook ongeveer 30 cm dik zijn. De bittervoorn graaft zich overdag in in de sliblaag en 's nachts komt hij naar boven om het water te filteren.

It Lege Midden

Factsheet

Ecologisch slootschonen en baggeren

SLOOT-SCHONEN

Bij ecologisch slootschonen gaat het in eerste instantie om het behoud van de oeverplanten in de sloot en in tweede instantie om behoud van het dierenleven dat afhankelijk is van het plantenleven. Daarom wordt een deel van de sloot niet geschoond. Het deel dat wel geschoond wordt, word geschoond zonder de wortels te beschadigen. Dit laatste heeft als voordeel dat de plantengroei in het volgend voorjaar sneller op gang komt. Oeverplanten zijn belangrijk voor het zelfreinigend vermogen van de sloot, waarbij ze zuurstof produceren en de voedingsstoffen uit de sloot opnemen zodat het water helder wordt en geschikt is voor de waterdieren. Ook zijn de planten een schuilplaats voor allerlei waterdieren.

BAGGEREN

Baggeren is van belang voor de doorstroming van de sloot en het voorkomen van verrijking van de sloot. Echter voor 3 soorten vissen is het van belang dat het baggeren gebeurd op een voor hen gunstige manier. Dit houdt in dat een deel van de sloot diep wordt gebaggerd en daarna een deel minder diep.

De grote modderkruiper, kleine modderkruiper en bittervoorn (samen met de zoetwater mossel) gaan hier van profiteren.

SLOOT-SCHONEN

Om de oeverplanten te behouden en het dierenleven de mogelijkheid te geven om te vluchten dient er op de onderstaande manier geschoond te worden:

- De periode van het schonen loopt van half augustus tot 1 november.
- Een kant van de sloot wordt geschoond de andere kant wordt ongemoeid gelaten.
- Bij smalle sloten de maaikorf aan de overzijde van de sloot inzetten. Let daarbij er op dat de wortels gespaard blijven. Halverwege de sloot of een halve meter voor het talud de maaikorf omhoog halen.
- Bij brede sloten wordt de maaikorf vanuit het midden van de sloot naar de aanliggende oever getrokken en 25 cm voor de oever omhoog getrokken zodat de wortels gespaard blijven.
- Het schonen gebeurd in een langzaam tempo zodat waterdieren een kans krijgen weg te vluchten.
- Het plantenmateriaal wordt boven de insteek op een meter van de oever gedeponeerd en moet daar 48 uur blijven liggen.
- Het schonen begint aan het ene doodlopende einde van de sloot en stopt 10 meter voor het andere doodlopende einde van de sloot. Dan vanaf het doodlopende einde de laatste 10 meters terug.
- Krabbenscheer begroeiing wordt voor 50% ongemoeid gelaten, dit omdat de larven van de groene glazenmaker (libel) leven in krabbenscheer. De eitjes worden ook afgezet in de bladeren van de krabbenscheer.

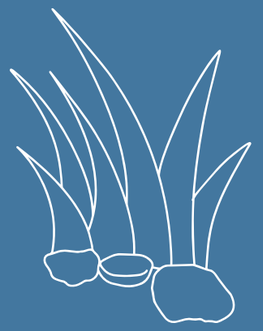

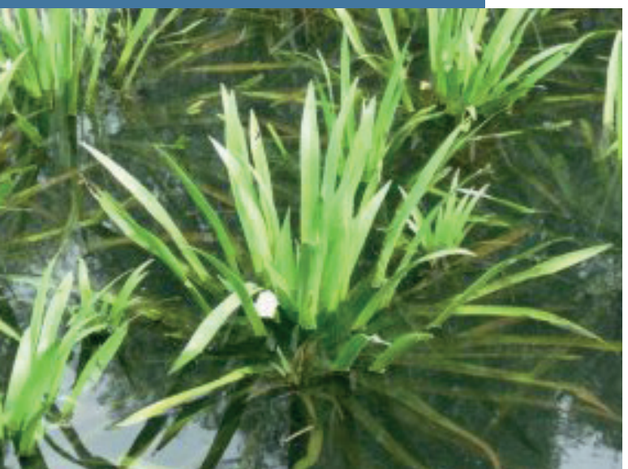

BAGGEREN

Om de hiervoor genoemde soorten in stand te houden, dient op onderstaande manier gebaggerd te worden:
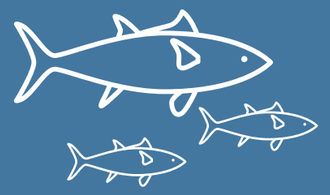
- De baggerperiode loopt van half augustus tot half oktober c.q. 1 november (afhankelijk van hoe nat het land is). Dit omdat de paaitijd van de vissen dan voorbij is en ook de jonge vissen wat groter zijn.
- Er wordt gebaggerd zonder vleugels zodat niet al het leven uit de sloot wordt meegezogen.
- Het baggeren moet alternerend plaats vinden. Dit betekent dat er beurtelings diep en ondiep gebaggerd wordt. Hierdoor ontstaat er een variatie in de dikte van de sliblaag. Dit is beter voor de grote en de kleine modderkruiper die van een gevarieerde sliblaag houden. Het kan bijvoorbeeld door 25 meter diep te baggeren zodat er een sliblaag achterblijft van 10 cm, daarna 25 meter minder diep door de baggerpomp omhoog te halen zodat er 50 cm slib achterblijft.
- Er moet in een langzaam, gestaag tempo gebaggerd worden zodat het leven in de sloot, voor de baggerpomp uit, kan vluchten.
- Boven een temperatuur van 25 graden niet baggeren want dan is het zuurstofgehalte in het water te laag. Door het baggeren gaat dit zuurstofgehalte nog verder omlaag waardoor het waterleven te weinig zuurstof krijgt.
- Werk richting een open einde. Moet er toch naar een doodlopend einde toegewerkt worden, stop dan 15 meter voor het einde. Daarna vanaf het doodlopende einde de laatste 15 meter terug.
- De bagger wordt met in achtneming van een 5 meter baggervrije zone over het land gespoten.
- Bij bredere sloten (7 tot 8 meter) kan in twee voren gebaggerd worden.
- Er wordt gebaggerd om de 4 tot 5 jaar.